

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришене "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік \$4.00

Адреса—

UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописів не звертати, а, якщо що дописуваль-
ник зазначає, що бажає звороту своєї рукописи на случай її непомічен-
ня, то зазначити, що бажає звороту своєї рукописи на случай її непомічен-
ня та зазначити поштову марку на її пересилку.

КОРОТКИЙ ОГЛЯД ЗАГАЛЬНИХ РІЧНИХ ЗБОРІВ
УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ.

Треті в ряду Загальні Річні Збори Стіваришеня Укр. Роб. Дім закінчилися. Товариші делегати з провінцій вже розїхалися. Після чотирьох днів живих нарад, дискусій, трудно було ще дати детальний огляд, та ще й до того в газетній статті. Але всім ми постаралися як бодай поверхово, зазначивши найголовніші точки та ухвали, дані до відома прегляд зборів товаришам з тих місцевостей, які не мали спроможності вислати своїх делегатів.

Збори отворив президент Екзекутивного Комітету Стіваришеня т. Кулиничук в четвер, 2. лютого, о 10-й годині ранно. Тов. Колісник привітав тт. делегатів з провінцій від імені місцевих членів У. Р. Д., після чого наступило справоздане заряду і функціонерів У. Р. Д. Після справоздання заряду, всі делегати дали свої короткі звіти з діяльності членства на місцях. Не дивлячись на економічну кризу, просвітньо-організаційна діяльність в філіях, відділах і товариствах, прийнявши статут У. Р. Д., замітно зростає, про що була вже згадка в "Укр. Роб. Вістях" з 4. лютого.

Крім Вінніпегу, делегати на збори прибули зі наступних місцевостей: Торонто, Веланд, Еспанола, Тіміс, Порт Артур, Форт Франсес, Транскана, Іст Кілдонан, Ріджайна, Мус Джо, Саскатун, Едмонтон, Кардіф, Дромелер, Колгорст, Келгари, Гіккест, Колмен, Мішеа. З деяких згаданих місцевостей було по два і по три делегати, а деякі делегати мали мандати від двох і трьох місцевостей. Але докладно про це подасться в справозданні Загальних Зборів.

Перший день нарад отримався на провіренню повномочій і на справозданні заряду, функціонерів і делегатів з провінцій та на виборі комісії. Зі справоздань делегатів показалося, що є велика потреба в організаторах і лекторах, на що збори звернули пильну увагу.

Другий день був присвячений виключно для праці комісії. Вибрані зборами комісії розійшлися по кімнатах Укр. Роб. Дому і засідали над роботою по різних галузях: над контролем, над ревізією статуту, над способом ведення організаційної роботи, над просвітньо-пресовою діяльністю і т. д. Всі винесені комісіями ухвали і резолюції зісталися передані зборам в тягу дамих нарад.

В справі сплати довгу Укр. Роб. Дому, вибрана для сего комісія потвердила пропозицію Екз. Комітету, щоб видати довгі ноти по \$5.00 і \$10.00 в сумі два тисячі тисяч доларів. Сі ноти будуть вироблені в найкоротші часі і розіслані всім відділам, філіям і товариствам, які від себе будуть продавати їх між членами і робітниками взагалі. Такий нот буде платний не скорше як через шість місяців. Крім того збори ухвалили устроїти раз на рік спеціальний місяць збірки фонду на сплату довгу Укр. Роб. Дому.

Важною є резолюція просвітньо-пресової комісії про зазначення при Укр. Роб. Дому видавничої спілки. Брак відповідної літератури на українській мові примусив збори довше над сям застановити на виробити план для видання такої літератури. Се і спонукало комісію подумати над зорганізованим видавничою спілкою. Пропозиція комісії, яка зістала затвердженою Загальними Річними Зборами, звучить:

"Назва спілки має бути: Видавнича Спілка "Пролетарська Культура", або в скороченому "Пролеткульт".

Кожний відділ, філія і товариство Укр. Роб. Дому повинні вложити у видавничу спілку "Пролеткульт" від \$50.00 і більше на рік.

Кожний відділ, філія і товариство повинні втягати поодиноких своїх членів до видавничої спілки з фінансовою поличкою.

Гроші, вложені товариствами, відділами і філіями в видавничу спілку, осягають ся раз на все як вклад, щоб тим дати спомогти видавничій спілці розвивати ся, а не підпадати.

Кожний член, котрий позичає певну суму грошей на підтримку і розширення видавничої спілки, складає таку суму через своє місцеве товариство, яке висилає гроші до видавничої спілки, на що комітет спілки висилає посвідку або нот. Позичені гроші звертає ся після того, як виїде книжка або на домагане і скорше, але за попереднім повідомленням місяць наперед.

Видавнича спілка "Пролеткульт", на бажане видавництва "Історія Культури" в Торонто, перебирає видавництво "Історія Культури" на себе, т. е. доконує формальну алуку обох видавництв в одно центральне видавництво, відоме під назвою Видавнича Спілка "Пролетарська Культура" в Вінніпегу.

Комітет спілки має складатися з 9-ох членів, вибраних Заг. Річними Зборами У. Р. Д. в пропорції: 5 з Вінніпегу, 2 з західної Канади і 2 зі східної. Комітет осягає під контролем Екзекутивного Комітету.

Видає П. Тому "Капіталу" осягає в руках Комітету "Пролеткульт", який в порозумінню і за згодою Екз. Ком. вирішить свою справу, повідомити членство та поведе в сям напрямі роботу.

Просвітня комісія прийшла також до закінчення в справі видавання місячного журналу, але моральний і технічний його бік осягає ся в руках видавничої спілки.

Обговорюючи справу дитячих шкіл при Стіваришені У. Р. Д., збори признали konieczність і потребу таких шкіл. Обговоривши справу шкільних підручників і вислухавши в сій справі доклад комісії, збори поручили Екз. Комітетови спроводити шкільні підручники з Європи, де радянське правительство України розпочало тепер їх друкування.

Збори прийняли також пропозицію комісії, щоб всім передплатникам "Укр. Роб. Вістей" давати що місяця як премію одну брошуру, вартості від 5 до 15 центів.

Збори одобрили пропозицію організаційної комісії про жіночу організацію при Стіваришені У. Р. Д. і статутова комісія виробила для сего спеціальні точки до статуту, який буде в скорі надрукований і розісланий всім відділам і товариствам.

У відношенні до еміграції до радянських республік, збори остро заявили ся проти незорганізованого виїзду, як також проти виїзду до радянських республік поодинокими членами. Збори рекомендують всім товаришам здержати ся від еміграції під теперішній час. Вимог робить ся лише для добре зорганізованих, заосмотрених у відповідну машинерію і знаряддя, а також забезпечених на певний протяз часу матеріальною агікультури, технічних і майнерських груп. Але перед своїм виїздом такі групи повинні мати докладні про все інформації.

При обговорюванні питання про відношене Стіваришеня до індустріальних робітничих організацій, рішено пропонувати членам стояти в таких організаціях, але не тому, щоб тільки платити до них свої членські вклади, чи користати здобутками тих організацій, але й тому, щоб активно працювати в тих організаціях в революційнім напрямі.

До таких політичних т. зв. робітничих партій Канади, як Соціалістична Партія, Незалежна Робітничая Партія, Домініанська Робітничая Партія, як партій не революційних, а навіть дрібно буржуазних, наше відношене негативне.

В справі відношеня до новоствореної Робітничої Партії Канади збори прийняли наступну резолюцію:

"Загальні Річні Збори У. Р. Д. ухваляють, що члени Стіваришеня У. Р. Д. повинні належати до юній, щоб разом із зорганізованими в них робітниками вести боротьбу на індустріальнім полі, а також повинні вступати до такої робітничої політичної партії, яка ніколи, в жаднім випадку, не займає супроти пролетарського революційного руху становища опозиційного, згідного з ворожим рухом руху становищем буржуазії, але завжди є тісно зв'язана з тим рухом і бере в ній активну участь, та яка без застережень стоїть в обороні радянських республік.

Загальні Річні Збори У. Р. Д. підшарять делегатам, котрі одержали від членства своїх відділів і філій припорушення взяти участь в організації Робітничої Партії Канади, вирішити свою справу на своїх зборах після замкнення загальних річних зборів У. Р. Д."

Се є короткий перебіг головніших ухвал і рішень Загальних Річних Зборів У. Р. Д. Докладне справоздане буде надруковане окремою відбиткою і розіслане всім відділам, філіям і товариствам, як також поодиноким членам, котрі прийдуть свої адреси.

Перед Екз. Комітетом У. Р. Д., Комітетом Видавничої Спілки "Пролеткульт", зарядами відділів, філій і товариств і всім членством взагалі лежить тепер цілий рік до виконання ухвал Загальних Річних Зборів. Лежить довгий рік тяжкої і невпійної праці на просвітній і організаційній полі. Само жите ставить сі вимоги до членства Стіваришеня У. Р. Д., до його зарядів, комітетів і організаторів. Загальні Річні Збори У. Р. Д. лише сконстатували сі вимоги життя, вимоги економічного і політичного розвитку. Щоби не осяти по заді сего розвитку, щоби бути активним чинником в ній, щоби давати йому корисний для пролетаріату напрям, збори перевели вище згадані ухвали і поручили їх своєму членству з Екз. Комітетом, "Укр. Роб. Вістями" і зарядами відділів, філій і товариств на чолі до виконання.

Тож до праці, товариші! До невтомної, неспичучої, широкій і завзятої праці над зорганізованим українським робітництвом в одну велику сімю працюючих, до праці над його освідженем і просвітненем, бо праця єдина з неволі нас вивре. До праці товариші! до боротьби за визволене з капіталістичного гнету, в якій крім кайдан ми нічого не маємо до страти, а до здобуття цілий світ.

Волинець.

ПОМОЖІМ ГОЛОДУЮЧИМ НА УКРАЇНІ!

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ РІШИЛИ ПЕРЕДАТИ ДЛЯ ГОЛОДУЮЧИХ НА УКРАЇНІ ФОНД, ЗБІРАНИЙ НА ПРЕСОВІ МАШИНИ ДО КИЇВА.

В передмінуванні числі "Українських Робітничих Вістей" подали ми деякі вірогідні висті про розміри голоду в полудневій Україні та вказали на konieczність оказания помічі голодуючим в У. С. Р. з історії українських робітників і фермерів в Канаді. Ми обіцяли також донести про все, що було зроблено в справі несення помічі голодуючим на Україні.

Тепер подаємо більше інформації про страхоту голоду в навісних посухах губерній полудневої України, щоби сям заставити українських робітників і фермерів в Канаді звернути найбільшу увагу на справу несення помічі голодуючим на Радянській Україні. Беремо лише кілька чисел харківської "Селянської Правди" з останніх днів грудня м. р.

І так "Селянська Правда" з 23. грудня м. р. в рубриці "Поголодних місцевостях" доносить:

"Одеський повіт. Подають відомості про важке становище Одеського повіту, в якому населення голодує. Живий і мертвий реманент продають за безцінь. Сила голодних збирається і до Волковомоні та Волковомоні і вимагають праці і хліба. Голодні вишукують ріжне падаю і їдять його. По деяких селах голодують 90 відсотків населення.

Мелітопольський повіт. Вознесенська волость оголошено голодною. В Астраханській волості 90 відсотків населення їсть ріжні підробки. Через голодну поширюють ся пошесть. Люди залізали голодом кидають ся в світ за очі, розпродують реманент та худобу. В Михайлівській волості зареєстровано 9,000 голодних. На протязі другої половини листопада закоріло 96 чоловік, вмерло 18. В багатьох місцях панує тиф."

А в "Селянській Правді" з 25. грудня м. р. читаємо:

"На Запорозжю. Все якравіше виявляється ся страхіте голоду, що охопило Запорозжю. В Мелітопольському повіті по 1. грудня зареєстровано 459 смертних випадків від голодності; в Гуляй-Пільському районі — 49 випадків, в Бердянському — 39 випадків.

Скотина гине неймовірно. Вже згинуло 20—25 відсотків. В деяких повітах продають скотину за — 12 пудів борошна.

Голод на Подлявщині. 6 областей Кобеляцького повіту і 3 волости Коноградського повіту на Подлявщині визнано за голодні.

Тиф серед голодних. В Катеринославі за останні часи поширюється пошесть поворотного тифу і інших пошесних хоріб. Пошесний шпиталь Губзарува збільшує ліжок з 200 до 600. Крім того передбачається ся відкрити новий пошесний шпиталь на 400 ліжок.

Близько 100,000 голодних. В Новомосковському повіті на Катеринославі нараховується ся більш як сто тисяч голодних."

Знова "Селянська Правда" з 28. грудня доносить наступне з "голодного фронту" на Україні:

"На Катеринославі. В дев'ять волостей Павлоградського повіту де неуродило, нараховується по 2—3 тисячі голодних, які їдять виключно підробки. Зареєстровано випадки голодної смерті. На селі Олександрівці зареєстровано 25 таких випадків. В Апостолівському районі Криворізького повіту голодує більш як 100 тисяч чоловік, які вже місяць їдять лише кураї, макуху й інші рослини. Всю худобу поїли навіть племенну. Багато людей продає своє майно за хліб, решта кидає

різні хати і виїждять в другі губернії.

На Запорозжю. На Запорозжю голодують до 1. грудня 250 тисяч чоловік. По деяких місцях голодує все населення. Зареєстровано багато випадків голодної смерті. Батьки кидають дітей. Особливо важке становище безробітних: через промислову кризу скількість їх весь час збільшується.

На Миколаївщині. За підрахунками Губерніального Комітету допомоги голодним, в трьох повітах на Миколаївщині, а саме — в Херсонському, Дніпровському, Миколаївському голодує біля 400,000 чоловік. Щоб прогудувати всіх до майбутнього врожаю, потрібно біля 6 мільйонів пудів зернохліба."

Такий стан панує тепер в голодуючих губерніях Радянської України. Очевидно, що наведені цитати не дають ще повної картини того, що діється ся в голодуючих околицях. Се лише мала частина з загального нещастья.

Треба також зазначити, що по цілій Україні роблять ся збірки як в споживчих продуктах, головню в збіжжю, так і в грошах. Робітники і селяни на Україні відкликають ся щедро на поклик о поміч для своїх братів з голодуючих округів. Багато місця заняли би звіти зі всього того, що робить ся на самій Україні в справі несення помічі голодуючим. Однак мусимо підчеркнути, що вся та поміч є невістараюча, і тому ми, тут в Канаді, мусимо поміч своїм братам, робітникам і селянам на Україні, в їх величій нещастю.

Правда, в Канаді панує тепер велике безробіття, багато українських робітників не працюють і самі знаходяться ся без цента в кишені, отже і не можуть поміч голодуючим на Україні. Однак мусимо признати, що в той сам час багато українських робітників працюють, а між ними є й такі, що мають дещо заощадженого гроша. До таких киче в своїм нещастю Радянська Україна, щоби вони не відмовили її своїй помічі, щоби вони змогли своїх сіл зложити лепту для голодуючих в навісних посухах околицях України. Оказане сеї помічі є під теперішній час нашим найважливішим обов'язком.

Справа несення помічі голодуючим на Україні була піднесена на Загальних Річних Зборах Українського Робітничого Дому. Загальні Збори рішили передати для голодуючих на Україні фонд, що був зібраний в 1917 році на пресові машини для "Робітничої Газети" в Києві. Думаємо, що се є найліпша ціль, на яку згаданий фонд міг бути обернений. Віддане того фонду для голодуючих України має бути започаткованем кампанії за збиранням жертв для голодуючих по цілій Канаді.

Загальні Річні Збори У. Р. Д. припоручили також Екзекутивному Комітету Українського Робітничого Дому і редакції "Українських Робітничих Вістей" виробити план кампанії за збиранням жертв на поміч голодуючим на Україні. В найближчій часі оповістимо, в який спосіб ся кампанія має переродити ся і на чії руки мають бути пересилані всі збірки.

ПІДСУМКИ П'ЯТОГО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЗІЗДУ РАД

Чотири дні праці VI. Всеукраїнського Зізду Рад, проведеного з великим захватом і напруженням заповнено було розглядом самих живих, самих актуальних питань, якими горіло більше і цікавить ся вся робітничо-селянська Україна. Звіт Уряду змалював яскраво побудову за рік п'ять, з повною отвертістю розкрив усі труднощі серед яких Радянській Владі доводиться вести справу державного будівництва, викрив те пастево інтриг, провокацій, підкопів, лицемірств і брехні, якими буржуазія за кордоном та її агенти оточують Радянську Республіку.

Перед делегатами на цілий зріст стали картини стихійного нещастья, яке впало на Республіку, небезпечні замахів на її мирну працю зовні, зриву тої мирної праці з середини, голодом, холодом, далішим розвалом промисловості, саботажем буржуазії.

Висловивши повне довіре своєму Уряду, представники робітничо-селянської України дали йому цілий програм роботи на наступний період часу.

Розумом, свідомістю пролетаря і селянина справу дальшого будівництва було поставлено на твердий ґрунт. Ось воно, прикормом всякої можливості дальшої творчої роботи є хліб для держави: і Зізд вшанувавши селян та робітників Київщини, Подлявщини, Волині і Кременчущини за збір успішний продподатку, підкреслив вагу важности і повноти його збору для майбутнього Республіки.

Виходячи з способу для рятунку від голоду сотень тисяч селян посушливих губерній Зізд ухвалив попередні заходи Рад. Уряду в сьому напрямкові і постановив весь хлібний фонд незалежного селянства України передати беззастережно голодуючим губерніям, які без сього грошіного і самовиданого широкого заходу засуджені були би на повну смерть.

Але дбаючи і про селянство голодних губерній України, Зізд поставив справу допомоги сільському населенню дещо ширше, як відбудову селянського господарства методами державної допомоги і регулювання його. Декларіяція про засівку кампанію, постанову про весняні засіви 1922 року конкретно наміть шлях сеї допомоги і регуляції, а поста-

ЦІННА КНИЖКА.

Кожний український робітник в Канаді повинен мати в своїй бібліотеці і користати з цінного наукового твору Юлія Ліп-перта п. н.

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ.

Книжка обнімає 400 сторінок друку більшого формату, зі 112 ілюстраціями, напечатана на книжковій папері. На українську мову переклав П. Дятлів.

Ціна сеї книжки \$2.50.

Замовлення посилайте на наступну адресу:

J. Boychuk
80 Markham St.,
Toronto, Ont.,
або на адресу:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
WINNIPEG, MAN.

І ХОЧЕТЬ СЯ, ---
І КОЛЕТЬ СЯ...

Англія та Франція ведуть наради між собою про те, як завести лад у Європі та відбудувати зруйноване господарство.

Найголовніші справи, що їх ніх не можна обминути є: відношене до Радянської Федерації і до Німеччини. У всіх інших справах прийшли до згоди, а в сих двох головних, ні.

Англія хоче дати полекшене Німеччині і притягти її, як свого агента до відродження господарства в Радянських Республіках, Франція неохотно стоїть, щоб провадити стару політику: неможливо продукувати Німеччину і вичапувати з неї всі цінности. І се зрозуміло. Бо-скоро Німеччина зміцніє, так зараз вага Франції в Європі та й по цілому світі зменшиться ся. Тільки з Німеччини менше вичапувати, так зараз се і відібеть ся на кишені французьких банкірів. От через що Франція займає таку неприємну позицію щодо Німеччини.

Ще глибше розходяться Англія та Франція щодо Радянських Республік. Англія стоїть на ґрунті негайного визнання Радянських Республік і негайної участі європейського капіталу в економічному їх відродженню, Франції рішучо допитується ся иншого погляду.

Ні в якому разі вона не згодується визнати радянський уряд і дати матеріальну допомогу Радреспублікам.

Пояснює вона се тим, що Радянська Росія ніби на папері визнала довільські борги і ніяких гарантій (забезпечень) виплати їх не дала. Але се тільки ширма, за якою криється зовсім инший зміст. Річ є в тому, що Франції потрібна буржуазна Росія, через те, що Франція позичала не тільки царській Росії, але ще і Колчакову, Денікінову, Юденічову, Врангелю і взагалі утримувала всі контрреволюційні виступи проти Радянських Республік.

На се вона витратила теж дуже багато грошей. Отже коли визнає Радянську владу і дає змогу їй укріпити ся, то царські борги одержить, чи ні, а втратить се більше.

А для того, щоби одержати і царські борги і ті, що дала контрреволюціонерам, Франції треба здешити Радянську владу і відірвати буржуазно-поміщицьку. Для сього вона і гуртує Польщу, Румунію, Угорщину, всю закордонну контрреволюцію в новий похід на Радянські Республіки. А тут коли визнає Радянську, і сей замах пропаде, і знову дарма потрачені гроші.

Але і залишити ся надалі такому становищу в Європі неможливо. І от щоб примусити західно-європейські капіталістів не воювати з нами а визнати нас і допомогти нам, ми, робітники і селяни, ще мішійше повинні єднати ся навколо Радянщини. Ми повинні заходів показати нашу силу і таким чином зломити ріжні контрреволюційні заміри. Пам'ятаючи, що тільки наша сила примушує західно-європейську буржуазію балакати з нами. А як зникне наша сила і єдність, загребуть вони нас. Але ми надіємо ся, що ми, вкупі з веселіним пролетаріатом, їх побемо.

С. Вдовиченко.

Врангелівці на Підкарпатській Україні.

Пражське "Rude Pravo" подає, що урядовий листок чеської дирекції залізниць в Оломуці повідомляє залізничні уряди в Чехословаччині, що сими днями має переїхати на Словаччину і Підкарпатську Україну 10,000 жовнів з давньої армії Врангеля, які будуть там заняті як ріжні робітники. Згадана часопись протестує проти приняття врангелівців, бо Чехословаччина має досить своїх безробітних і спрваджує врангелівців в тії цілі, в якій ішли на "ріжні роботи" на Волинь петлюрістів перед останнім повстанням Тютюнника.